

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1652. usque ad annum 1662

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1779

VD18 90119185

§. 74. Nova dissidia circa hujus formulæ acceptationem a Vicariis
Parisiensibus suscitata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67372)

senius damnatos hos sensus tradiderit: Sæc. XVII.
A. C. 1661.
 Silentium vero in hoc consistere arbitrat^r Author, ut a fidelibus non plus exigatur, quam quod condemnent quinque propositiones omnesque sensus & dogmata, quæ Pontifices & Episcopi in illis damnarunt in quocunque demum libro vel loco inveniantur, non autem fide interna credere adstringantur, quod hæc dogmata hæretica in tali vel tali libro contineantur.

§. LXXIV.

Nova dissidia circa hujus formulæ acceptionem a Vicariis Parisiensibus suscitata.

Cum ipsemet Rex omnes Archiepiscopos & Episcopos, ut Cleri decretum de subscribenda fidei formula executioni darent, edito diplomate die decima tertia Aprilis impensius hortaretur, præprimis Contes & Hodencus Vicarii Generales Cardinalis de Retz Archiepiscopi Parisiensis tum absentis præfatum decretum executioni mandari jusserunt, ac die octava Junii hanc in rem literas encyclicas divulgant: in his vero inter alia adjecerunt hæc verba Pontificum declarationi contraria: *tempore Innocentii X. (Romæ) nil aliud fuit actum, quam ut sciretur, an*
 Rr 2 quin-

Sæc. XVII. *quinque propositiones essent falsæ ac hære-*
 A. C. 1661. *ticæ, an vero Catholicæ: postquam vero*
 huic formulæ subscribi præceperunt
 velut hanc legem explicantes addide-
 runt: ad tollendum omnem prætextum dis-
 sputationum, & contentionum in futuro
 super his quæstionibus, & uniendos spi-
 ritus, ordinamus, & injungimus, ut qua-
 tum ad facta, per constitutiones decisa,
 in formulari contenta, spectat, omnes per-
 severent in pleno respectu, & sincera con-
 sultatione, quæ debetur dictis constitutionibus,
 atque ut subscriptio, a singulis facta,
 sit testimonium, promissio, & assertio
 publica & inviolabilis, per quam se obligent
 (ad illam venerationem) sicut est testi-
 monium suæ fidei, præstandæ discipulis
 fidei.

Huic mandato omnes Parochi Pa-
 risienses subscripserunt, illudque ma-
 gnis extulerunt elogiis, displicuit ve-
 tem hæc Vicariorum explicatio Cæ-
 Gallicano, eo quod hi Vicarii haud ob-
 scure inter factum & jus distinguere
 & decisionibus fidei fidem præstare
 circa factum autem non nisi veneratio-
 nem, seu silentium obsequiosum, ad-
 aiebant Jansenistæ, haberi deposcerent.
 Eapropter Præsules die vigesima februarii
 Junii Regem accesserunt, adversus hoc
 Vicariorum mandatum questi Rex re-
 tur hocce Vicarios adesse jubens, Præsules

fulibus præcepit, ut eorum mandatum Sæc. XVII.
discuterent, atque in Senatu desuper A. C. 1661.
referrent, interim vero formulæ juxta
hoc mandatum non subscriberetur:
Præsules autem habita deliberatione
censuerunt, hanc Vicariorum exposi-
tionem utrique Constitutioni Pontificiæ,
qua Jansenii doctrina in ejus libro con-
tenta fuit aperte damnata, esse con-
trariam, ac propterea illorum manda-
tum esse irritum, & ad tollendam Ca-
tholicorum offensionem, esse protinus
revocandum. Hanc Episcoporum sen-
tentiam Rex die nona Julii singulari
decreto executioni mandari jussit. Tum
vero mox in Vicariorum defensionem
plures prodire libelli, atque inter eos
præcipue unus, cui titulus: *Defensio
mandati Vicariorum Generalium pro sub-
scriptione formulæ.* Alius vero sub hoc
titulo: *Æquum judicium de præsentibus
controversiis ad evitanda temeraria & pec-
caminosa judicia.* Tertium hunc præ-
ferebat titulum: *Monitum ad Franciæ
Episcopos circa molimina quorundam, qui
ad labefactandum Vicariorum Generalium
mandatum Pontificem circumvenire molun-
tur,* ubi Author exponit, quod quam-
vis summus Pontifex nunquam Janse-
nii sensum aperte sit explicaturus, nec
Jansenii factum ad jus pertinere, aut
ab eo inseparabile esse, unquam as-

Sæc. XVII. ferturus sit, merito tamen sit timen-
 dum, ne adversariorum artibus &

A. C. 1661.

dolus circumventus, in suo Brevis
 sine Vicariorum injuria pronuntiet:
*olorum mandatum pessumdare Constitutiones
 Apostolicas, Et quicquid hætenus contra
 Jansenium, ejusque fautores actum est,
 aut, hoc mandatum per distinctionem
 & facti Constitutiones Apostolicas illud.*

Postquam vero Piccolomineo Sæc.
 Apostolicæ in Galliis Nuntio innotu-
 rat, Vicariorum mandatum a Clero
 Gallicano fuisse rejectum, mox de
 per summum Pontificem certiorém re-
 didit: nec suis quoque partibus desere
 Vicarii, qui præprimis in sua ad Car-
 dinalem Julium Rospilosum epistola re-
 garunt, ut ipsis ad sui defensionem alle-
 gata contra eorum mandatum communi-
 carentur, ne inauditi a Papa commu-
 nentur, postea datis ad Papam
 literis præprimis querebantur, quod
 pauci Episcopi, unacum quibusdam
 Sacerdotibus & Clericis fidei protec-
 tionem condendi, & Episcopis Contro-
 versis suis eam recipiendi, pœnas
 comminandi auctoritatem sibi arrogari
 dein pluribus demonstrare nitebantur,
 quod nec ob distinctionem inter factum
 & jus, nec propterea, quod sub Inno-
 centio X. a Theologis duntaxat que-
 stionem juris fuisse agitatam dixerint.

reprehensione digni essent: nihilomi- Sæc. XVII.
 nus tamen summus Pontifex ad hosce A. C. 1661.
 Vicarios die prima Augusti sequentes
 dedit literas:

„Dilecti Filii, salutem & Apostoli-
 „cam benedictionem. Non sine ma-
 „gna profecto admiratione, justo animi
 „dolore, quo paterna viscera commo-
 „ventur, publicatum vestro nomine
 „die quinta Junii anni hujus, edictum
 „perlegimus. In quo sane in primis
 „non minus temeraria, quam mendaci
 „narratione profertur tempore felicis
 „recordationis Innocentii X. non aliud
 „actum fuisse, quam inquisitum, an
 „propositiones illæ quinque de gratia
 „veræ & Catholicæ, an potius falsæ
 „& hæreticæ censendæ forent. Cum
 „eo plane tempore nedum de proposi-
 „tionibus ipsis cognitio habita fuerit,
 „verum quod e *Jansenii* libro *Augusti-*
 „*nus* nuncupato extractæ essent, & ita
 „in sensu ab eodem *Jansenio* intellectæ
 „damnatæ: ut nos ipsi constitutione
 „nostra 17. Kal. Novembr. 1656. lucu-
 „lenter expresse declaravimus, quod,
 „cum adeo falsum patensque menda-
 „cium in re tali asserere minime veriti
 „sitis, ubique malorum zizaniorum in
 „agro Dominico seminatores, Ecclesiæ
 „Catholicæ perturbatores, & quod in
 „vobis est Auctores turpissimi schis-
 „matis

Rr 4

Sæc. XVII. „matis esse deprehendimini. Porro
A. C. 1661. „autem etsi protervia in vobis digno-
 „scitur, cavillationibus subdolis, &
 „circuitibus obviam eundi Ecclesiæ de-
 „finitionibus, quibus etiam totius Fran-
 „ciæ Episcoporum & Prælatorum
 „sequium & Zelus, & Christianissimi
 „Regis pietas tam anxie præsto est
 „Nos tamen Pontificiæ charitatis ma-
 „suetudine nondum sæva via procedere
 „sed paterna Clementia potius uti
 „luimus, sperantes nimirum fore, ut
 „universalis Pastoris vocem audire
 „saltem sitis, & suis literis acceptis
 „dictum statim abrogaturi, ne san-
 „hujus Sedis indignationem & Autho-
 „ritatis vim experiamini; memores
 „verborum Dei: Omnis, qui cecide-
 „rit supra illum lapidem, conquassabitur,
 „tur, supra quem ceciderit, commi-
 „nuet illum. Cæterum vobis, ut bene
 „agere velitis, intellectum, & respici-
 „scentiæ Spiritum a Domino precamur.

Huic Pontificis monito, Regis
 mandato morem gerentes Vicarii
 prima Octobris prius suum mandatum
 retractarunt, novo edicto præcipientes
 ut omnes sincere & ex corde, pure
 simpliciter formulæ subscriberent. Hoc
 plenæ submissionis exemplum mox
 cutus est Corsensis Abbas Bourzeus,
 acerrimus quondam Jansenii fautor,
 qui

qui palam die quarta Novembris profitebatur, „quod libere ac sincere fidei formulæ subscribat, & quæ contraria scripisset, ex toto corde revocet, eaque suo sanguine deleri posse vellet, ob inviolabilem & summam venerationem erga decisiones summi Pontificis tanquam communis Magistri Christianorum, Successoris Apostolorum Principis, & Christi in terris Vicarii. „

Non tamen omnibus Franciæ Præsulibus eadem erat animi sententia; quippe Vinciensis Episcopus die nona Augusti datis ad Papam literis exposuit, se Cleri Gallicani votis satisfacere non posse, eoquod vereretur, ne aut contra Sedis Apostolicæ hanc formulam non præscribentis auctoritatem, & contra Synodum Tridentinam, quæ solam fidei professionem a Beneficiatis exigit, aut contra usum hucusque semper in Ecclesia servatum ageret: quocirca ut quid sibi agendum, Pontifex insinua- ret, petiit, declaravitque, quod in sua diæcesi nullus de Jansenii doctrina quicquam inaudierit, imo in tota Fran- cia ne unicus quidem ex novis hisce hæreticis reperiatur, qui damnatas propositiones defenderet, proin Janse- nismus monstrum sit mere confictum: Pariter Andegavensis Episcopus die vi-

Rr 5

gesi-

Sæc. XVII.
A. C. 1661.

Sæc. XVII. gesima octava Augusti literas ad Pa-
A. C. 1661. pam dedit, in quibus pacem suæ Ec-
 clesiæ per subscriptionis mandatum a
 Clero Gallicano turbatam questus, ex-
 posuit, haud tolerandum esse, quod
 quidam Episcopi sine ceterorum con-
 sensu sibi Concilii Nationalis auctori-
 tem arrogent, & reliquis Episcopis
 inferioribus, ut formulæ subscriberent,
 intentatis, etiam pœnis præcipiant, ve-
 lintque, ut Monialium Monasteria ter-
 rore novæ hæresis repleantur, & in
 eis per hanc subscriptionem accende-
 tur desiderium Jansenianæ doctrinæ,
 quam hucusque ignorant. Hic item
 Episcopus, necnon Bellovacensis do-
 ctistes anno sequenti Regi insinuarunt,
 quod formulæ subscriptionem adven-
 tibus quinque propositiones, in sensu præ-
 damnatas ratam habere non possent.
 Præterea Aletensis Episcopus, quem
 supra ad casum conscientie ab Am-
 bro propositum respondisse retulimus,
 ex iisdem ferme argumentis ostendit
 Episcopos non obstringi, ut formulæ
 Conventus Parisini subscribant, & eor-
 dem Diæcesanis subscribendam propo-
 nant. Insuper Portus Regii Monialium
 novo Vicariorum mandato subscribentibus
 recusabant, inde sibi grave negotium
 facientes.

Vid. supra
l. 204. §. 2.
pag. 419.